Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1934 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 7 november 1933 avslutad konvention angående konkurs m. m.

Genom en den 15 december 1933 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 2, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll samt med överlämnande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 7 november 1933 avslutad konvention angående konkurs dels äskat riksdagens godkännande av nämnda konvention, dels ock föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge;

2) lag om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge;

3) lag om erkännande och verkställighet av vissa, i anledning av konkurs meddelade utländska domar;

4) lag innefattande tillägg till konkurslagen; samt

5) lag innefattande tillägg till lagen den 13 maj 1921 om ackordsförhandling utan konkurs.

Konventionen har upprättats och i propositionen intagits i sex texter, en för vart och ett av länderna Sverige, Danmark, Island och Norge samt två (å finska respektive svenska språket) för Finland.

Den för Sveriges del — under förbehåll om ratifikation av Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke — antagna konventionen innehåller följande:

Artikel 1.

Varder någon försatt i konkurs i fördragsslutande stat, skall konkursen omfatta jämväl gäldenärens egendom i annan fördragsslutande stat.

I fråga om sådan egendom skola, där ej annat följer av vad här nedan stadgas, lända till efterrättelse de i förstnämnda stat givna lagbestämmelser om konkursens inverkan på gäldenärens rätt att råda över sin egendom, om vad till konkursbo hörer och om återvinning till konkursbo, om gäldenärens rättigheter och skyldigheter under konkurs, om boets förvaltning, om borgenärers betalnings- och förmånsrätt, om utdelning samt om ackord och avslutande av konkurs.

Egendom, som enligt lagen i den stat, där den finnes, överhuvud ej må tagas i anspråk av ägarens borgenärer, skall ej ingå i konkursboet.

Artikel 2.

Inträffar i fördragsslutande stat konkurs, som omfattar egendom i annan sådan stat, bör konkursförvaltningen utan dröjsmål låta kungöra konkursbeslutet i den för offentliga meddelanden avsedda tidningen i sistnämnda stat. Konkursförvaltningen bör ock föranstalta, att i den främmande staten konkursen varder, i den mån sådant är där påbjudet, inskriven i fastighetsbok eller domstolsprotokoll *(tinglyst)* eller i fartygsregister eller annat offentligt register.

Särskilt meddelande om konkursen bör så snart ske kan avlåtas till alla kända borgenärer i de övriga fördragsslutande staterna med undantag av dem, vilkas fordringar skola utgå oberoende av bevakning. Borgenär i annan fördragsslutande stat varde ock underrättad om jäv, som göres mot hans fordran.

Artikel 3.

Domstol i fördragsslutande stat har att, på framställning av konkursförvaltning i annan sådan stat, ombesörja upptecknande av egendom, som finnes inom landet, eller vidtagande av åtgärd för egendomens bevarande, intill dess den kan omhändertagas av konkursförvaltningen, eller för försäljning av egendom, som ej lämpligen kan bevaras.

I övrigt äger konkursförvaltning i fördragsslutande stat att, i avseende å egendom som finnes i annan sådan stat, påkalla myndighets handräckning i de fall då sådan handräckning skall lämnas konkursbo inom den staten.

Framställning, som nu är sagd, må göras omedelbart hos myndigheten. Skulle i något fall så erfordras, äge myndigheten äska förskjutande av kostnad för åtgärden.

Handling, som är avfattad på finska eller isländska språket, skall vara åtföljd av styrkt översättning till danska, norska eller svenska språket.

Artikel 4.

Fråga, huruvida inskrivning i fastighetsbok eller domstolsprotokoll *(tinglysning)* utgör förutsättning för att gäldenärens före konkursen träffade förfogande över fast egendom och vad därtill hörer skall gälla emot konkursboet, så ock återvinningskrav, som angår sådan egendom, skall prövas enligt lagen i den stat, där fastigheten är belägen. Detsamma gäller fråga, huruvida konkursens inskrivning i fastighetsbok eller domstolsprotokoll är av betydelse till förhindrande av att förfogande, som gäldenären under konkursen vidtager beträffande sådan egendom, erhåller laga verkan emot konkursboet. Yppas motsvarande frågor beträffande registrerat fartyg eller luftfartyg eller lott i sådant fartyg, varde lagen i fartygets hemland tillämpad.

Där enligt lagen i fördragsslutande stat införande i domstolsprotokoll *(tinglysning)* eller annat inskrivningsförfarande eller kungörande utgör förut-

sättning för att överlåtelse av lös egendom, varå bestämmelserna i första stycket ej äga tillämpning, eller stiftande av underpant i sådan egendom skall gälla mot konkursbo, skall i fråga om ogiltighet eller återgång av rättshandling, som nu är nämnd, tillämpas lagen i den staten, såframt den egendom rättshandlingen avser där fanns, när konkursen inträffade.

Huru konkurs verkar i fråga om beståndet av rätt, som vinnes genom utmätning *(utlegg eller utpantning)*, skall bedömas enligt lagen i den stat, där utmätningen ägt rum.

Artikel 5.

I fråga om rätt att uttaga fordran ur egendom, som är pantsatt eller må kvarhållas för fordran, skall tillämpas lagen i den stat, där egendomen fanns, då konkursen inträffade.

Beträffande konkursens inverkan å fortgången av utmätningsförfarande gälle lagen i den stat, där utmätningen ägt rum

Artikel 6.

Vid försäljning av egendom, som tillhör konkursboet, skall förfaras i enlighet med lagen i den stat, där egendomen finnes.

Artikel 7.

Fråga, huruvida särskild förmånsrätt äger rum i egendom, som vid konkursens inträffande fanns i annan fördragsslutande stat, så ock fråga om företrädet mellan flera särskilda förmånsrätter i sådan egendom varde prövad enligt lagen i den stat, där egendomen fanns; och gälle i den egendomen sådan förmånsrätt framför allmän förmånsrätt.

Fråga, huruvida förmånsrätt äger rum för skatt eller annan allmän avgift, som pålagts i annan fördragsslutande stat än den där konkursen är anhängig, skall avgöras enligt lagen i den stat, där avgiften pålagts, och fråga om förmånsrätt för hyra för fastighet i främmande fördragsslutande stat enligt lagen i den staten. Förmånsrätten omfattar allenast egendom i den stat, där avgiften pålagts, eller fastigheten är belägen. Är förmånsrätten särskild, bestämmes dess plats i förmånsrättsordningen efter vad i första stycket sägs; är den allmän, gäller den före annan allmän förmånsrätt. Om företrädet mellan allmän förmånsrätt för skatt och särskild förmånsrätt gälle, utan hinder av vad i första stycket sägs, lagen i den stat, där skatten pålagts. Utöver vad nu är sagt beröres ej av denna konvention frågan om rätt att i konkurs göra gällande fordran för allmän avgift, som pålagts i annan fördragsslutande stat än den, där konkursen inträffade.

Artikel 8.

Vid tillämpning av de föreskrifter denna konvention innehåller om egendoms befintlighet i viss fördragsslutande stat skall konkursgäldenärs fordran, som är grundad på löpande skuldebrev eller annat fordringsbevis, vars företeende utgör villkor för rätt att utkräva fordringen, anses befintlig där

handlingen finnes, men annan fordran betraktas såsom befintlig där konkursen inträffade.

Registrerat fartyg eller luftfartyg skall, utom i fall som avses i artikel 6, anses befintligt i stat där det har hemort.

Artikel 9.

Denna konvention äger ej tillämpning å fråga om konkursbos rätt eller plikt att tillträda ett av gäldenären slutet avtal, som ej var från båda sidor fullgjort, då konkursen inträffade.

Artikel 10.

Bestämmelserna om erkännande och verkställighet av dom eller förlikning i konventionen den 16 mars 1932 skola jämväl äga tillämpning å dom eller förlikning rörande rättshandlings ogiltighet eller återgång på grund av konkurs, som är anhängig i fördragsslutande stat.

Lagakraftägande beslut, varigenom domstol i en av de fördragsslutande staterna fastställt ackord i konkurs, vare gällande jämväl i de övriga.

Vad nu är sagt äge tillämpning, evad konkursen omfattar egendom i en eller flera fördragsslutande stater.

Artikel 11.

Å dödsbos konkurs äger konventionen tillämpning allenast i händelse de fördragsslutande staterna överenskomma, huru dödsbo i övrigt skall behandlas.

Artikel 12.

Denna konvention äger tillämpning jämväl å offentlig likvidation av bank, såframt likvidationen enligt lagen i den stat, där banken har sitt säte, utesluter konkursförfarande.

Den kungörelse, som avses i artikel 2, bör innehålla tillkännagivande, att likvidationen är av den beskaffenhet att konventionen äger tillämpning.

Artikel 13.

Har vid beslut om konkurs rätten eller domaren grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist inom landet eller att bolag, förening eller stiftelse, som konkursbeslutet avser, där har sitt säte, skall detta angivas i beslutet. Där så skett, äger föreva-rande konvention ej tillämpning å konkursen; och må denna kunna fortgå utan hinder av att konkurs sedermera inträffar i annan fördragsslutande stat.

Artikel 14.

Under ordet »konkursförvaltning» inbegripes i denna konvention jämväl konkursdomstol och konkursdomare.

Artikel 15.

Är offentlig ackordsförhandling utan konkurs inledd i fördragsslutande stat, må ej konkurs eller offentlig ackordsförhandling äga rum i annan sådan

stat; och skall vad där är för motsvarande fall stadgat i fråga om utmätning och utmätt egendoms försäljning vinna tillämpning i avseende å egendom, som där finnes.

Leder förhandlingen till fastställande av ackord, vare detta gällande jämväl i övriga fördragsslutande stater.

Vad i artikel 13 är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fall, som i förevarande artikel sägs.

Artikel 16.

Har konkurs följt på ansökan, som gjorts före konventionens ikraftträdande, eller har offentlig ackordsförhandling utan konkurs inletts före ikraftträdandet, skall konventionen ej äga tillämpning.

Artikel 17.

Konventionen skall ratificeras, och ratifikationshandlingarna skola deponeras i danska utrikesministeriets arkiv så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft mellan de ratificerande staterna den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter det tre månader förflutit från det ratifikationshandlingarna för tre av staterna deponerats. I förhållande till stat, som sedermera ratificerar, träder konventionen i kraft den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter det tre månader förflutit från det ratifikationshandlingen för den staten deponerades.

Envar av staterna äge i förhållande till envar av de övriga uppsäga konventionen till upphörande från och med den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter ett år sedan uppsägningen skedde.

De vid propositionen fogade lagförslagen äro av följande lydelse:

1) **Förslag**

till

Lag

med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Har någon, som här i riket försättes i konkurs, egendom jämväl i Danmark, Finland, Island eller Norge, skall konkursen omfatta sagda egendom.

I fråga om sådan egendom skola, där ej annat följer av vad här nedan stadgas, lända till efterrättelse vad svensk lag innehåller om den verkan konkurs medför beträffande gäldenärens rätt att råda över sin egendom, om vad till konkursbo hörer och om återvinning till konkursbo, om gäldenärs rättigheter

och skyldigheter under konkurs, om konkursbos förvaltning, om borgenärers betalnings- och förmånsrätt, om utdelning, om ackord samt om avslutande av konkurs; dock skall i konkursboet ej ingå egendom, som enligt lagen i den främmande stat, där den finnes, överhuvud ej må tagas i anspråk av ägarens borgenärer.

2 §.

Inträffar här i riket konkurs, som omfattar egendom i någon av förenämnda främmande stater, bör konkursdomaren utan dröjsmål låta i den för offentliga meddelanden avsedda tidningen i den främmande staten kungöra beslutet om egendomsavträde. Konkursdomaren bör ock föranstalta, att i den främmande staten konkursen varder, i den mån sådant är där påbjudet, inskriven i fastighetsbok eller domstolsprotokoll *(tinglyst)* eller i fartygsregister eller annat offentligt register.

3 §.

Yppas, beträffande registrerat fartyg eller luftfartyg, som har hemort i någon av de främmande staterna, eller lott i sådant fartyg, fråga om återvinning till konkursbo eller fråga, huruvida inskrivning i fartygsregister är av betydelse för giltigheten gentemot konkursboet av gäldenärens förfogande över fartyget eller fartygslotten, lände till efterrättelse lagen i den stat, där fartyget har hemort.

4 §.

Där, i enlighet med lagen i den främmande staten, lös egendom varå bestämmelserna i 3 § ej äga tillämpning är satt till underpant för gäld, skall, såframt egendomen, då konkursen inträffar, är kvar i den främmande staten, lända till efterrättelse vad dess lag må innehålla rörande verkan mot konkursbo därav, att inskrivning *(tinglysning)* av pantsättningen skett eller försummats.

5 §.

Huru konkurs verkar i fråga om beståndet av rätt, som vinnes genom utmätning *(utlegg)* i den främmande staten, samt beträffande fortgången av där påbörjat utmätningsförfarande, skall bedömas enligt den statens lag.

6 §.

Är egendom, som vid konkursens inträffande fanns i den främmande staten, pantsatt, eller må den enligt dess lag kvarhållas för fordran, skall den statens lag tillämpas i fråga om rätten att ur egendomen uttaga fordringen.

7 §.

Vid försäljning av konkursboets egendom i den främmande staten skall förfaras i enlighet med dess lag.

8 §.

Fråga, huruvida särskild förmånsrätt äger rum i egendom, som vid konkursens inträffande fanns i annan fördragsslutande stat, så ock fråga om företrädet mellan flera särskilda förmånsrätter i sådan egendom, varde prövad enligt den främmande statens lag. Uppstår, beträffande egendom som här avses, fråga om företrädet mellan fordran med allmän och med särskild förmånsrätt, äge den senare fordringen företräde.

Fråga, huruvida förmånsrätt äger rum för skatt eller annan allmän avgift, som pålagts i den främmande staten, eller för hushyra för där belägen fastighet, skall bedömas enligt den statens lag. Allmän förmånsrätt, som sålunda skall gälla, omfattar ej annan egendom än den som vid konkursens inträffande fanns i den främmande staten, men gäller i den egendomen framför annan allmän förmånsrätt. Vad i finsk lag finnes stadgat om företrädet mellan allmän förmånsrätt för skatt och särskild förmånsrätt för annan fordran skall, utan hinder av vad i första stycket sägs, vinna tillämpning.

9 §.

Vid tillämpning av de föreskrifter denna lag innehåller om egendoms befintlighet i viss främmande stat skall konkursgäldenärs fordran, som är grundad på löpande skuldebrev eller annat fordringsbevis, vars företeende utgör villkor för rätt att utkräva fordringen, anses befintlig där handlingen finnes, men annan fordran betraktas såsom befintlig här i riket.

Registrerat fartyg eller luftfartyg, som har hemort här i riket eller i någon av de främmande staterna, skall anses befintligt i den stat där det har hemort, dock ej vid tillämpning av 7 §.

10 §.

Denna lag äger ej tillämpning å fråga om konkursbos rätt eller plikt att tillträda ett av gäldenären slutet avtal, som ej var från båda sidor fullgjort då konkursen inträffade.

11 §.

Har i beslut om gäldenärens försättande i konkurs angivits, att rätten eller konkursdomaren grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist här i riket, äge denna lag ej tillämpning.

Bolag, förening eller stiftelse skall anses hava hemvist här i riket, om styrelsen där har sitt säte.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer men skall, där konkurs följt på ansökan som gjorts före lagens ikraftträdande, ej äga tillämpning å konkursen. A dödsbos konkurs äger lagen ej tillämpning, med mindre Konungen meddelat särskilt förordnande om dess tillämplighet å sådana konkurser.

2) Förslag
till
Lag
om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Varder någon försatt i konkurs i Danmark, Finland, Island eller Norge, skall konkursen omfatta jämväl gäldenärens egendom här i riket.

I fråga om sådan egendom skola, där ej annat följer av vad här nedan stadgas, lända till efterrättelse de i den främmande staten givna lagbestämmelser om den verkan konkurs medför beträffande gäldenärens rätt att råda över sin egendom, om vad till konkursbo hörer och om återvinning till konkursbo, om gäldenärs rättigheter och skyldigheter under konkurs, om konkursbos förvaltning, om borgenärers betalnings- och förmånsrätt, om utdelning, om ackord samt om avslutande av konkurs; dock skall i konkursboet ej ingå egendom här i riket, som enligt svensk lag överhuvud ej må tagas i anspråk av ägarens borgenärer.

Lika med konkurs anses i denna lag sådan offentlig likvidation av bank som enligt lagen i den främmande stat, där banken har sitt säte, utesluter konkursförfarande.

2 §.

Göres av konkursdomstol eller konkursförvaltning i stat, som i 1 § är sagd, hos konkursdomare här i riket, inom vars ämbetsområde gäldenären äger tillgångar, framställning om upptecknande av den här i riket befintliga egendomen, skall konkursdomaren förordna lämplig person att upprätta bouppteckning, vari skola upptagas gäldenärens tillgångar här i riket med angivande av värdet, ävensom av den gäld, för vilken sådan tillgång på grund av inteckning eller eljest särskilt häftar.

På framställning av konkursdomstol eller konkursförvaltning i den främmande staten har konkursdomaren ock att förordna lämplig person att omhänderhava gäldenärens här i riket varande egendom, intill dess den kan övertagas av konkursförvaltningen; och har den, som sålunda förordnats, jämväl att, där egendomen är utsatt för förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, föranstalta om försäljning av egendomen.

3 §.

Är framställning hos konkursdomare gjord om åtgärd, varom sägs i 2 §, och finner konkursdomaren, att kostnad för åtgärden bör förskjutas, äge han att, innan beslut fattas, av den, som åtgärden påkallat, kräva förskott med be-

lopp, som han prövar skäligt. Handling, som är avfattad på finska eller isländska språket, skall vara åtföljd av styrkt översättning till danska, norska eller svenska språket.

4 §.

Yppas fråga om återvinning till konkursboet av fast egendom här i riket eller fråga, huruvida inskrivning i domstolsprotokoll eller fastighetsbok är av betydelse för giltigheten gentemot boet av gäldenärens förfogande över sådan egendom, varde frågan prövad enligt svensk lag.

Uppkommer motsvarande fråga beträffande registrerat fartyg eller luftfartyg, som har hemort här i riket eller i någon av de främmande staterna, eller beträffande lott i sådant fartyg, lände till efterrättelse lagen i den stat, där fartyget har hemort.

5 §.

Har, vid försäljning av gäldenären tillhörig lös egendom här i riket, varå bestämmelserna i 4 § ej äro tillämpliga, denna förblivit i hans vård, eller har sådan egendom blivit, på sätt för visst fall är därom stadgat, satt till underpant för gäld, och är egendomen, när konkursen inträffar, kvar här i riket, skall svensk lag lända till efterrättelse vid bedömande av fråga, huruvida avtalets verkan mot borgenärer är beroende av att det i föreskriven ordning kungjorts eller införts i offentligt register.

6 §.

Huru konkursen verkar i fråga om beståndet av rätt, som vinnes genom utmätning här i riket, samt beträffande fortgången av här påbörjat utmätningsförfarande skall bedömas enligt svensk lag.

7 §.

Är egendom, som vid konkursens början fanns här i riket, pantsatt, eller må den enligt här gällande lag kvarhållas för fordran, skall i fråga om rätten att ur egendomen uttaga fordringen svensk lag äga tillämpning.

8 §.

Vid försäljning av konkursboets egendom här i riket skall förfaras i enlighet med svensk lag.

9 §.

Uppstår här i riket fråga, huruvida särskild förmånsrätt äger rum i egendom, som här fanns vid konkursens inträffande, eller fråga om företrädet mellan flera särskilda förmånsrätter i sådan egendom, varde den prövad enligt svensk lag; dock skall i egendom som här avses särskild förmånsrätt städse gälla framför allmän förmånsrätt som enligt 1 § skall komma i betraktande.

10 §.

Vid tillämpning av de föreskrifter denna lag innehåller om egendoms befintlighet här i riket skall konkursgäldenärs fordran, som är grundad på löpande skuldebrev eller annat fordringsbevis, vars företeende utgör villkor för rätt att utkräva fordringen, anses befintlig där handlingen finnes, men annan fordran betraktas såsom befintlig i den främmande staten.

Registrerat fartyg eller luftfartyg, som har hemort här i riket eller i någon av de främmande staterna, skall anses befintligt i den stat, där det har hemort, dock ej vid tillämpning av 8 §.

11 §.

Denna lag äger ej tillämpning å fråga om konkursbos rätt eller plikt att tillträda ett av gäldenären slutet avtal, som ej var från båda sidor fullgjort då konkursen inträffade.

12 §.

Har, i konkurs eller efter offentlig ackordsförhandling utan konkurs, ackord blivit fastställt i någon av de främmande staterna, gälle ackordet så som vore det här i riket fastställt.

13 §.

Är offentlig ackordsförhandling utan konkurs inledd i någon av de främmande staterna, må ej, så länge förhandlingen pågår, konkurs eller offentlig ackordsförhandling äga rum här i riket, och skall vad här är stadgat om utmätning och utmätt egendoms försäljning vinna tillämpning i avseende å egendom, som här finnes.

14 §.

Har, i beslut om gäldenärens försättande i konkurs eller inledande av offentlig ackordsförhandling utan konkurs, angivits, att rätten eller domaren grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist i den främmande staten, skall denna lag ej äga tillämpning utan konkursen eller ackordsförhandlingen fortgå.

Främmande bolag, förening eller stiftelse skall anses hava hemvist i den stat, där bolaget, föreningen eller stiftelsen har sitt säte.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer men skall ej äga tillämpning, där konkursen följt på ansökan, som gjorts före lagens ikraftträdande, eller offentlig ackordsförhandling utan konkurs inletts före ikraftträdandet. Å dödsbos konkurs äger lagen ej tillämpning, med mindre Konungen meddelat särskilt förordnande om dess tillämplighet å sådana konkurser.

---

3) Förslag
till
Lag
om erkännande och verkställighet av vissa, i anledning av konkurs meddelade utländska domar.

Härigenom förordnas som följer:

Har domstol i Danmark, Finland, Island eller Norge meddelat dom rörande rättshandlings ogiltighet eller återgång på grund av konkurs, som inträffat i någon av nämnda stater eller här i riket, eller har i någon av staterna förlikning i sådan fråga ingåtts inför förlikningskommission eller domstol, skola i avseende å erkännande och verkställighet av domen eller förlikningen lända till efterrättelse föreskrifterna i lagen den 2 december 1932 om erkännande och verkställighet av dom, som meddelats i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Vad sålunda är stadgat äger dock ej tillämpning, där av konkursbeslutet framgår, att gäldenären ej har hemvist i någon av staterna.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer men skall ej äga tillämpning å dom som givits eller förlikning som ingåtts före nämnda dag. Å dom eller förlikning rörande rättshandlings ogiltighet eller återgång i anledning av dödsbos konkurs äger lagen ej tillämpning, med mindre Konungen meddelat särskilt förordnande om dess tillämplighet i sådana fall.

---

4) Förslag
till
Lag
innefattande tillägg till konkurslagen.

Härigenom förordnas, att i konkurslagen skall, efter 18 §, intagas en paragraf med följande nummer och lydelse:

18 a §.

Har vid beslut om gäldenärens försättande i konkurs rätten eller konkursdomaren grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist här i riket eller, då fråga är om bolag, förening eller stiftelse, att styrelsen där har sitt säte, skall detta angivas i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1935.

---

5) **Förslag**

till

Lag

innefattande tillägg till lagen den 13 maj 1921 om ackordsförhandling utan konkurs.

Härigenom förordnas, att i lagen den 13 maj 1921 om ackordsförhandling utan konkurs (nr 227) skall intagas en paragraf med följande nummer och lydelse:

7 a §.

Har vid beslut om inledande av ackordsförhandling konkursdomaren grundat sin behörighet på annan omständighet än att gäldenären har eller vid sin död hade sitt hemvist här i riket eller, då fråga är om bolag, förening eller stiftelse, att styrelsen där har sitt säte, skall detta angivas i beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1935.

I fråga om de skäl, som ligga till grund för konventionen och lagförslagen, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till de vid propositionen fogade protokollen ävensom till ett nedan närmare omförmält av lagberedningen avgivet betänkande i ämnet.

Den 11 april 1930 beslöt Kungl. Maj:t att hos den danska, finska, isländska och norska regeringen göra framställning om inledande av förhandlingar genom delegerade, för utrönande i vilken omfattning överenskommelse lämpligen kunde träffas mellan de nordiska länderna angående de internationellt-privaträttsliga reglerna om behandling av dödsbon och om konkurs, ävensom för upprättande av förslag till dylika överenskommelser.

Med anledning av denna framställning ha förhandlingar i omförmälda ämnen ägt rum i Oslo den 26 januari—7 februari 1931, i Stockholm den 31 augusti —12 september 1931, i Köpenhamn den 8—27 februari 1932 samt på nytt i Oslo den 17 oktober—8 november sistnämnda år.

Från svensk sida ha därvid deltagit f. d. presidenten, ordföranden i lagberedningen friherre Marks von Würtemberg, presidenten Ekeberg och revisionssekreteraren, numera justitierådet Lind.

I fråga om behandlingen av dödsbon ha de inledda förhandlingarna ej fortskridit därhän, att förslag kunnat framläggas. Beträffande däremot konkurs ha de svenska delegerade med skrivelse den 24 maj 1932, på grundvalen av dittills förda förhandlingar, framlagt provisoriska förslag till konvention i ämnet och till åtskilliga med konventionen sammanhängande lagar. Genom beslut den 27 i nyssnämnda månad har Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets

utlåtande över nämnda förslag skulle inhämtas, varefter lagrådet avgivit yttrande den 18 juni 1932.

I samband med de under hösten samma år återupptagna förhandlingarna ha de provisoriska förslagen undergått jämkning i åtskilliga punkter, som varit föremål för lagrådets uttalande. Med anledning av yrkanden från främmande delegationers sida ha därjämte, utan samband med lagrådets yttrande, gjorts vissa ändringar i förslagen och tillägg till dessa.

Såsom resultat av förhandlingarna ha de svenska delegerade därefter den 29 december 1932 framlagt av motiv och bilagor åtföljda förslag till:

1) konvention mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge angående konkurs;

2) lag med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge;

3) lag om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge;

4) lag om erkännande och verkställighet av vissa, i anledning av konkurs meddelade utländska domar;

5) lag innefattande tillägg till konkurslagen; samt

6) lag innefattande tillägg till lagen den 13 maj 1921 om ackordsförhandling utan konkurs.

Förslagen till konvention och författningar jämte motiv ha sammanförts i ett betänkande under rubriken Lagberedningens förslag angående vissa internationella rättsförhållanden IV. (Statens offentliga utredningar 1933:1.)

I propositionen lämnas följande redogörelse angående konventionens huvudsakliga innebörd:

»För närvarande kunna, om konkurs inträffar i en av de nordiska staterna, enskilda borgenärer genom utmätning skaffa sig säkerhet eller betalning i gäldenärens utländska tillgångar; en tävlan om försprånget uppstår som strider mot konkursens syfte att åstadkomma en rättvis fördelning mellan samtliga borgenärer. I Sverige och Finland kan det vidare inträffa, att, oaktat gäldenären är försatt i konkurs i det land där han har hemvist, ett särskilt konkursförfarande kan anhängiggöras mot honom.

På konferenser i Haag ha försök gjorts att råda bot på de missförhållanden, som sålunda kunna uppstå av att åt en konkurs ej tillerkännes verkan i annat land än konkurslandet, men de praktiska svårigheter som resa sig mot en mer allmängiltig lösning av problemet ha icke kunnat övervinnas. Enstaka konventioner mellan grannländer med i huvudsak likartad rättsordning ha dock åvägabragts.

I vad rör de nordiska staterna har det, genom det föreliggande konventionsförslaget, lyckats att övervinna de stora vanskligheter, som lösningen av problemet om konkursens enhetlighet innebär också beträffande grannstater med vittgående rättsgemenskap och ömsesidigt förtroende till varandras rättsskipning och förvaltning. Grundtanken i förslaget är, att om någon försättes i konkurs i fördragsslutande stat där han har hemvist konkursen skall om-

fatta jämväl gäldenärens egendom i annan fördragsslutande stat; utmätning och särskild konkurs äro alltså uteslutna. När en konkurs i gäldenärens domicilland sålunda har nordisk giltighet, skall å all till boet hörande egendom tillämpas konkurslandets lag. Det har dock blivit nödvändigt att stadga en del undantag från nämnda huvudregel.»

Över den slutliga konventionen jämte lagförslag har nytt yttrande infordrats av lagrådet, som icke funnit anledning till anmärkning.

Utskottet. Genom förevarande konvention har i ett stort antal viktiga hänseenden enighet uppnåtts angående verkan inom konventionsområdet av konkurs, som inträffar i någon av konventionsstaterna. Det ligger i sakens natur, att dylik enighet icke kunnat vinnas utan eftergifter från de olika staternas sida. För Sveriges del har konventionen bland annat föranlett viss omkastning i förmånsrättsordningen beträffande egendom, som finnes här i riket när konkurs inträffar i annan konventionsstat. Därjämte synes bestämmelsen i artikel 8 av konventionen, att fordran, som icke är grundad på löpande skuldebrev eller annat fordringsbevis, vars företeende utgör villkor för rätt att utkräva fordringen, skall anses befintlig i det land där konkursen inträffar, möjligen kunna medföra vissa i och för sig mindre önskvärda konsekvenser. Det torde dock knappast vara anledning antaga, att nu anmärkta omständigheter i praktiken skola vålla några olägenheter. Utskottet anser sig fördenskull med hänsyn till de fördelar, konventionen i övrigt erbjuder, böra tillstyrka dess godkännande.

De genom propositionen framlagda lagförslagen innefatta i huvudsak allenast sådana bestämmelser, som äro en nödvändig följd av konventionen. Utskottet har vid sin granskning av förslagen icke funnit skäl till anmärkning mot desamma.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte godkänna förevarande konvention samt antaga de framlagda lagförslagen.

Stockholm den 9 februari 1934.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Anderson* i Hägelåkra, *Klefbeck, Bissmark, Svenson* i Eskhult*, *Öhman*, *Karlsson* i Gillberga* och *Heüman;*

från andra kammaren: herrar *Hedlund* i Östersund*, *K. A. Westman, Sjögren,* fru *Östlund,* herr *Olsson* i Rimforsa, fröken *Wellin* och herr *Berg*.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Stockholm 1934. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.

340468